

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE asupra nivelului coruptibilității proiectului

legii pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă (art.75, 80-81)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Potrivit autorului, finalitatea scontată prin prezentul proiect este atribuirea posibilității subiecților nelicențiați în calitate de avocat de reprezentare a intereselor unei părți în litigiu, în cazul în care este rudă a acestuia pînă la gradul doi de rudenie (inclusiv).

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului promovează interesele subiecților nelicențiați în calitate de avocat, cărora li se atribuie posibilitatea reprezentării intereselor rudelor pînă la gradul doi de rudenie (inclusiv), fapt ce nu prejudiciază interesul public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat se regăsește pe pagina oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasînd proiectul de act normativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Cu titlul de obiecție generală la prevederile proiectului

Activitatea avocaților este monitorizată de către Comisia pentru etică și disciplină, care examinează plîngerile privind acțiunile avocaților, analizează cazurile de încălcare de către avocați a disciplinei și a normelor de etică profesională, intenționează proceduri disciplinare în privința avocaților și aplică sancțiuni disciplinare corespunzătoare. Însă, asupra persoanelor care activează în baza procurii nu se răsfrîng prevederile legislației care reglementează domeniul avocaturii. Respectiv, în cazul comiterii de către acestea a unor încălcări care nu se încadrează în componenta unei contravenții sau infracțiuni, în privința lor nu pot fi înaintate careva plîngerii din partea persoanelor reprezentate și nici întreprinse careva măsuri disciplinare. Subsecvent, activitatea reprezentanților va fi lipsită de careva măsuri de control din partea statului, inclusiv și în ceea ce privește tragerea la răspundere disciplinară.

Recomandarea: Se recomandă autorului revizuirea amendamentului prin prisma celor sus-menționate, în sensul reglementării mecanismelor de control relevante.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Cu titlul de obiecție generală la prevederile proiectului

În baza art. 56 din Legea cu privire la avocatură, avocații răspund disciplinar pentru acțiunile prin care se încalcă actele normative ce reglementează activitatea avocaturii, aplicîndu-li-se următoarele sancțiuni: avertizarea; mustrea; amenda de la 1000 la 3000 de lei; suspendarea activității de avocat și retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat. Dat fiind că persoanele care vor acorda asistență juridică prin procură nu fac parte din categoria avocaților, iar activitatea acestora nu este guvernată de standarde deontologice și profesionale necesare pentru acordarea asistenței juridice, aceștia nu vor putea fi trași la răspundere disciplinară, fapt ce va contribui la prestarea unor servicii necalificate.

Recomandarea: Se recomandă autorului revizuirea amendamentului prin prisma celor sus-menționate, în sensul statuării răspunderii subiecților vizați.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Cristina Chistol
inspector al Direcției legislație și expertiză anticorupție
02 Iunie 2015

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*